

DOLNY ŚLĄSK

Odkryj smaki Dolnego Śląska

Odkryj smaki Dolnego Śląska

Marek Perzyński

Dolny Śląsk to region regionów. Nie opuszczając jego oplotków można spróbować kuchni wszystkich regionów Polski w jej granicach przed 1939 r., a nawet kuchni Polaków z... dawnej Jugosławii i Bukowiny, dlatego w menu Dolnoślązaka są i bałkańska pieczenica, i kresowe gołąbki kruczewnickie (bo Kargul z Pawlakiem po wysiedleniu z Kruczewnik stali się po 1945 r. Dolnoślązakami pełną gębą, choć nigdy nie zapomnieli o starych śmieciach), i maczanica z Polesia. Do tego specjały z Polski centralnej, z Rzeszowskiego, górali od Tatr po Beskidy, Łemków, Ukraińców, Żydów i Greków. Żeby spróbować ich specjałów, najlepiej pilnować kalendarza imprez na Dolnym Śląsku, których jest bez liku.

Kultura regionalna to wielki skarb Dolnego Śląska. Tak, to nie pomyłka. Kultura a nie kultury. Wielobarwna mozaika kulturowa charakterystyczna dla Dolnego Śląska składa się na jeden obraz, z którego wyłania się obraz Dolnoślązaka zakorzenionego w kulturze przodków i budującego nową jakość na Dolnym Śląsku. Tą jakością jest jedność w mnogości. Niestety, kultura masowa wdiera się coraz głębiej w świadomość ludzką i elementy kulturowe tożsame dla popkultury o zasięgu globalnym wypierają elementy kultury lokalnej. Z drugiej strony następuje przesył unifikacją kultury. Łatwo zgubić się w globalnej wiosce. Dom rodzinny staje się jedynym bezpiecznym miejscem. A dom to tradycja, pamięć o przodkach i nadzieja, że o nas też będą pamiętać kolejne pokolenia.

Ludzka pamięć jest zawodna, dlatego zadziwiają pokłady pamięci, z jakimi stykają się etnografowie na Dolnym Śląsku. To niesamowite, że pamięta się tu przepisy potraw sprzed wieków i związane z nimi zwyczaje. Toż to archeologia kulinaria, szepczą zachwyceni etnografowie, widząc na stole na przykład bułki dla dziadów prośalnych. Któż by bowiem przypuszczał, że w epoce komputerów, fejsów i lotów w kosmos ktoś będzie pamiętał zwyczaje z okresu, gdy Mickiewicz pisał „Dziady”. Istny kosmos!

Teraz jest najlepszy czas, żeby o tym przypomnieć. Do głosu doszli potomkowie osiedleńców którzy zasiedlili Dolny Śląsk po II wojnie światowej. Oni nie siedzą już na walizkach, są „stąd” i próbują określić swój status kulturowy. Czerpią z pokładów kulturowych Dolnego Śląska sprzed 1945 r. i kultury swych dziadków, którzy w wyniku wielkiej powojennej wędrówki ludów osiedlili się we Wrocławiu, Legnicy, Jeleniej Górze, Wałbrzychu i ich okolicach często nie ze swej woli. Tak zadecydowały światowe mocarstwa. Mowa o Kresowianach. Z kolei Polacy z Bukowiny i ówczesnej Jugosławii swe domy na obczyźnie opuścili dobrowolnie, dali się przekonać, że na Dolnym Śląsku będzie im lepiej. Łemkowie i Ukraińcy trafili na Dolny Śląsk w wyniku akcji „Wisła”. A dolnośląscy Grecy to uciekinierzy polityczni, którzy upodobali sobie Zgorzelec. To z tej grupy wywodzi się słynna polska piosenkarka, „Eleni”. Trwałym elementem polskiego pejzażu byli Żydzi i na Dolnym Śląsku też są z nami, choć została ich już garstka. Niewielu jest też Niemców, ale są aktywni i widać ich dobrze choćby

podczas takich imprez, jak „Kalejdoskop Kultur” we Wrocławiu. Notabene Wrocław jest ze swej mozaiki kulturowej dumny i podkreśla to przy pomocy m.in. imprezy plenerowej na wrocławskim Rynku „Europa na widelcu” oraz reklamuje się hasłem „Wrocław – miasto spotkań”.

Z przedstawicielami wszystkich wymienionych grup można spotkać się na imprezach, jak Dolny Śląsk długi i szeroki. Kalendarz jest nimi wypełniony, jak dobra kasza skwarkami. Niestety, wiele imprez nakłada się terminowo i wówczas trzeba wybierać. Rolą Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej jest w tym wyborze Państwu pomóc.

XII
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI

- 1 Kiermasz adwentowy **Łomnica**
- 2 Słężański, Zimowy Festiwal Rzemiosła, Rękodzieła i Produktu Lokalnego **Sobótka**
- 3 Lwóweckie Jasełka Uliczne i Międzynarodowy Zjazd Świętych Mikołajów **Lwówek Śląski**
- 4 Prezentacja Tradycyjnych Stołów Wigilijnych **Wrocław**
- 5 Prezentacja Tradycyjnych Stołów Wielkanocnych, Palm i Pisanek **Wrocław**
- 6 Niemczański Jarmark Wielkanocy **Niemcza**
- 7 Kaczawski Jarmark Wielkanocy **Paszowice**
- 8 Konkurs na Tradycyjne Potrawy Wielkanocne „Mała Wielkanoc” **Lubawka**
- 9 Konkurs Kulinarny na Najlepszą Potrawę Regionalną i Wypieki Ciast **Sucha Górna**
- 10 Festiwal Twarogu **Międzybórz**
- 11 Przegląd Teatrów Historycznych na zamku Grodziec i degustacja potraw dworskich **Grodziec**
- 12 Święto Miodu i Produktu Regionalnego **Bolków**
- 13 Lwówecki Festiwal Piwa **Lwówek Śląski**
- 14 Międzynarodowa Biesiada Zespołów Kresowych **Grodziec**
- 15 Śląskie Święto Pieśni **Grodziec**
- 16 Festiwal Kultury Południowostowiańskiej **Bolesławiec**
- 17 Święto Mleka **Kamienna Góra**
- 18 Dzień Jagody **Chocianów**
- 19 Święto Pieczyzny **Gościszów**
- 20 Izerska Gala **Mirsk**
- 21 Miodowe Lato **Kłodzko**
- 22 Konkurs Wojewódzki „Nasze Kulinarnie Dziedzictwo – Smaki Regionów” **Wrocław**
- 23 Święto Pierogów **Paszowice**
- 24 Dolnośląski Festiwal Zupy **Jedlina-Zdrój**
- 25 Święto Karpia Milickiego **Milicz**
- 26 Święta Wina w Mieście Skarbów **Środa Śląska**
- 27 Dożynki **Nowy Kościół**
- 28 Święto Chleba **Nowy Kościół**
- 29 Biesiada Ziemniaczana pod Mniszkam **Boguszków-Gorce**
- 30 Trzebnickie Święto Sadów **Trzebnica**
- 31 Dolnośląskie Święto Miodu i Wina **Przemków**
- 32 Odlowy Karpia podczas Dni Karpia w Dolinie Baryczy **Ostoja koło Milicza**
- 33 Śląski Festiwal Kapusty **Wojstławice**
- 34 Festiwal kulinarny „Ale Pasztet” **Kliczków**

Kalendarz imprez kulinarnych na Dolnym Śląsku

1. Kiermasz adwentowy

Kiermasz adwentowy odbywa się w **dwa pierwsze weekendy grudnia** w niezwykłym krajobrazie folwarku pałacu Łomnica, a jego bezpośrednim organizatorem jest Dominium Łomnica Fundacji Rozwoju Krajobrazu Kulturowego. Realizacja ta należy do inicjatyw wzmacniających poczucie tożsamości kulturowej mieszkańców Dolnego Śląska, podkreśla baronówna Elisabeth von Küster, właścicielka pałacu w Łomnicy. Obejmuje m.in. pokazy obrzędów świąt Bożego Narodzenia, warsztaty malowania bombek, robienia wianków, stroików świątecznych, wypieku i zdobienia pierników oraz sprzedaż tradycyjnych produktów regionalnych, których smak trudno zapomnieć, a należą do nich m.in. wyborne powidła z dyni oraz z jarzębiny Bożeny Michalik z Osieka koło Lubina. Niesie się daleko zapach bomby legnickiej, chleba pieczonego w pałacowej kuchni i ciast pań z kół gospodyń wiejskich.

Kontakt:
Joanna Dumin
tel. 505 019 080
e-mail: dominium@palac-lomnica.pl

2. Ślęzański, Zimowy Festiwal Rzemiosła, Rękodzieła i Produktu Lokalnego

Odbywa się **na początku grudnia** w Sobótce i ma kilka części, które nawzajem się uzupełniają. Jarmark Bożonarodzeniowy to część handlowa, w której udział biorą artyści, producenci lokalni i szkoły. Natomiast na część konkursową składają się: konkurs na najpiękniejszą choinkę i Festiwal Stołów Wigilijnych. Jeśli drużyna jest wielopokoleniowa, otrzymuje dodatkowe punkty.

Organizator:
Stowarzyszenie „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania”
kontakt:
Elżbieta Paślawska
tel. 71 335 12 42 lub 606 30 12 91.

3. Lwóweckie Jasełka Uliczne i Międzynarodowy Zjazd Świętych Mikołajów

Lwóweckie Jasełka Uliczne, w ramach których organizowany jest Międzynarodowy Zjazd Świętych Mikołajów, odbywają się w Lwówku Śląskim **w grudniu**. W programie m.in.: przekazanie mieszkańcom Betlejemskiego Światełka Pokoju, wystawy szopek bożonarodzeniowych i dekoracji świątecznych z masy solnej oraz jarmark domowych wyrobów o swojskim charakterze (ciasta, miody, pieczywo, wędliny, pierniki, nalewki). Dzielenie się opłatkiem rozpoczyna symboliczną wigilię dla uczestników.

Organizator:
Urząd Gminy i Miasta Lwówek Śląski
kontakt:
promocja@lwowekslaski.pl

4. Prezentacja Tradycyjnych Stołów Wigilijnych we Wrocławiu

Odbywa się w **drugiej dekadzie grudnia** i jest jedną z największych imprez tego typu w tym okresie na Dolnym Śląsku. Kilkadziesiąt kół gospodyń wiejskich na scenie prezentuje pieśni związane z okresem Bożego Narodzenia, a na stołach – związane z tym okresem potrawy przesycone magią ludową. Są m.in. całe pieczone karpie, barszczyk z uszkami, zupa grzybowa, kutia, serniki, makowce, szczodraki, kluski z makiem, pierniki, śledzie korzenne, grzyby zasmażane na oleju z cebulką i czosnkiem, kołacz z drożdżowego ciasta (obowiązkowo polany miodem), pierogi z kapustą i grzybami, kisiel z żurawiny i racuchy zwane z wieleńska ołatkami polane miodem i makiem, bo – jak mówi Zdzisława Kuryło, szefowa zespołu „Marysieńki” i zarazem Koła Gospodyń Domowych w Radostowie w gminie wiejskiej Lubań – mak i miód kleją rodzinę do kupy. Stół bożonarodzeniowy jest jak barometr kulturowy – bezbłędnie zdradza korzenie regionalne właściciela. Celem Prezentacji Tradycyjnych Stołów Wigilijnych we Wrocławiu jest zachowanie dla przyszłych pokoleń różnorodności zwyczajów związanych z obchodami świąt Bożego Narodzenia.

Organizatorem wiodącym wrocławskich Prezentacji Tradycyjnych Stołów Wigilijnych jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
tel. 71 776 90 30.

5. Prezentacja Tradycyjnych Stołów Wielkanocnych, Palm i Pisanek we Wrocławiu

Prezentacja Tradycyjnych Stołów Wielkanocnych, Palm i Pisanek we Wrocławiu to kolejna impreza o zasięgu wojewódzkim, która odbywa się na ogół **w marcu** i przyciąga kilkadziesiąt kół gospodyń wiejskich. Większość prezentowanych wyrobów można skosztować i kupić, a są to m.in. wielkanocne baby, mazurki, królewskie makowce, orzechowce, żur z białą kiełbasą, pasztety, jaja faszerowane, wędliny domowego wyrobu, kilkudziesięciokilogramowe swojskie szynki, a zdarza się nawet całe pieczone prosię z jabłkiem w pysku. Oceniane są też przez jury pisanki i palmy, wśród których są mierzone kilka metrów gigantki. Imprezę uświetniają występy zespołów folklorystycznych, które prezentują pieśni ludowe związane z obchodami świąt wielkanocnych.

Organizatorem wiodącym wrocławskich Prezentacji Tradycyjnych Stołów Wigilijnych jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
tel. 71 776 90 30.

6. Niemczański Jarmark Wielkanocny

Niemczański Jarmark Wielkanocny w 2012 r. odbył się na Rynku w Niemczu 1 kwietnia po raz drugi, więc to impreza młoda, ale doskonale rokująca, ponieważ przyciąga dużą liczbę uczestników. Tradycyjne wyroby prezentują koła gospodyń domowych, pszczelarze, obsypane nagrodami za wyroby (m.in. „Przysmak Galicyjski” słynne Zakłady Mięsne „Galicja” w Niemczu, piekarnie i producenci rolni z trzech powiatów: dzierzoniowskiego, ząbkowickiego i strzelińskiego. Wystawcy serwują gratis gościom żurek wielkanocny. Atrakcją są ogromne palmy wielkanocne, które stają do oceny konkursowej, i prezentacje zespołów ludowych.

Organizatorem jest Niemczański Ośrodek Kultury przy współpracy z Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną oraz Radą Parafialną w Niemczu.

Kontakt:
Referat Rozwoju Lokalnego UmiG Niemcza
tel. 74 837 69 95.

7. Kaczawski Jarmark Wielkanocny

Kaczawski Jarmark Wielkanocny w Paszowicach odbywa się tuż **po Wielkanocy** i przyciąga rękodzielników, wytwórców produktu lokalnego, lokalne stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich, producentów drzewek, krzewów, winorośli i kwiatów, hodowców drobiu ozdobnego, zwierząt futerkowych i gołębi pocztowych. Do konkursu stają palmy, baby i inne ciasta wielkanocne.

Organizatorami są: Gmina Paszowice, Gminny Ośrodek Kultury i LGD Partnerstwo Kaczawskie.

Szczegółowych informacji udziela Małgorzata Świdarska z Gminnego Ośrodka Kultury w Paszowicach tel. 76 870 11 13.

8. Konkurs na Tradycyjne Potrawy Wielkanocne „Mała Wielkanoc” w Lubawce

Konkurs na Tradycyjne Potrawy Wielkanocne „Mała Wielkanoc” w Lubawce to impreza o rzeczywiście długiej lokalnej tradycji – organizowana jest od kilkudziesięciu lat i jest głęboko zakorzeniona w polskiej tradycji ludowej. Nawiązuje do tzw. Małej Wielkanocy, którą w polskich domach organizowano **tydzień po świętach wielkanocnych** i spożywano w domowym kręgu wielkanocne potrawy. Nie składano sobie jednak życzeń i nie dzielono się jajkiem, jak podczas śniadania wielkanocnego. Prezentowane podczas „Małej Wielkanocy” stoły wielkanocne i dawne polskie pieśni świadczą o żywej tradycji, z którą można spotkać się wciąż w wielu rejonach Dolnego Śląska.

Organizatorzy:

Miejsko Gminny Dom Kultury, Dom Kultury w Lubawce tel. 75 74 11 362.

9. Konkurs Kulinaryny na Najlepszą Potrawę Regionalną i Wypieki Ciast – Sucha Górna

Konkurs Kulinaryny na Najlepszą Potrawę Regionalną i Wypieki Ciast w świetlicy wiejskiej w Suchej Górnej w 2012 r. zorganizowano po raz 13 z niepokojem, bo 13 według wielu to liczba feralna, ale impreza udała się nadzwyczajnie. W tym wielka zasługa organizatora, Wiejskiego Ośrodka Kultury w Sobinie. Celem konkursu jest ukazanie wielkiego bogactwa tradycji kulinarnych wsi polskiej i promocja wyrobów lokalnych wytwórców: cukierni, piekarni, rzemiosła artystycznego i produktów lokalnych. Odbywa się **na przełomie kwietnia i maja**, a o szczegóły należy pytać w Wiejskim Ośrodku Kultury w Sobinie.

tel. 76 845 96 56
e-mail: wok@wok.sobin.pl

10. Festiwal Twarogu w Międzyborzu

Festiwal Twarogu na stadionie sportowym w Międzyborzu odbywa się cyklicznie **w pierwszy weekend majowy** i jest dobrą okazją, żeby przekonać się, że twaróg można wykorzystać nie tylko w kuchni, ale i w... kosmetyce. Twaróg to jednak tylko jeden z wielu produktów miejscowej Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej promowany na festiwalu, który służy także jako narzędzie promocyjne innych małych, lokalnych wytwórców. Do tego występy zespołów, wystawy artystów i rękodzieła.

Organizator:
Burmistrz Miasta i Gminy Międzybórz
tel. 62 78 56 037
e-mail: mgok1965@o2.pl

11. Przegląd Teatrów Historycznych na zamku Grodziec połączony z degustacją potraw dworskich

Przegląd Teatrów Historycznych na zamku Grodziec połączony z degustacją potraw dworskich odbywa się **na przełomie maja i czerwca**.

Kontakt:
Zenon Bernacki, kasztelan zamku Grodziec
tel. 504 051 022 lub 76 300 10 20
e-mail: grodziec@grodziec.com

12. Święto Miodu i Produktu Regionalnego w Bolkowie

Odbywa się cyklicznie w ramach Dni Bolkowa **w pierwszą lub w drugą dekadę czerwca** w ramach Dni Bolkowa i ściągą głównie okolicznych pszczelarzy. Co ważne, wśród wystawców są nie tylko pszczelarze, ale i producenci profesjonalnego sprzętu pasiecznego. Miody, miody pitne, kosmetyki na bazie miodu i nalewki oferowane są na wielu stoiskach, a na scenie prezentują się okoliczne kapele i zespoły śpiewacze. Impreza odbywa się na stadionie z widokiem na zamek bolkowski.

Organizator:
Urząd Miasta Bolków
e-mail: promocja@bolkow.pl

13. Lwówecki Festiwal Piwa w Lwówku Śląskim

Lwówecki Festiwal Piwa w Lwówku Śląskim to już cykliczna impreza **w czerwcu** w Lwówku Śląskim, który w ten sposób akcentuje fakt, że jest ostatnim miastem na Dolnym Śląsku ze wciąż działającym browarem produkującym piwo na skalę przemysłową. I to niepasteryzowane, co trzeba podkreślić, bo tego typu browary są już w świecie nieliczne. Browar w Lwówku Śląskim jest zakładem starym i jego zwiedzanie to duża przyjemność dla miłośników zażytków. Lwówek Śląski prawo do warzenia piwa ma od 1209 r., to jedno z najstarszych nadań tego typu w Europie. Podczas Lwóweckiego Festiwalu Piwa różne gatunki i rodzaje złocistego trunku prezentują małe i średnie browary z całej Polski, a są to piwa często o walorach smakowych, których nie spotka się w powszechnej ofercie handlowej.

Organizator: Urząd Gminy i Miasta Lwówek Śląski
kontakt:
promocja@lwoweckislaski.pl

14. Międzynarodowa Biesiada Zespołów Kresowych na zamku Grodziec

Międzynarodowa Biesiada Zespołów Kresowych na zamku Grodziec koło Złotoryi odbywa się co roku **w czerwcu** w przeddzień Śląskiego Święta Pieśni. Rozpoczyna go barwny korowód od mostu zwodzonego do wnętrza warowni, która już niejedno widziała. Zamek był sceną rozmaitych wydarzeń kulturalnych już w zamierzchłym wiekach, Kresowianie i ich potomkowie, którzy przyjeżdżają na kresową biesiadę, są godnymi kontynuatorami Piastów, Hochbergów i wielu innych rodów związanych z tym zamkiem posadowionym na wygasłym wulkanie. Do kresowego pochodzenia przyznaje się około miliona Dolnoślązaków. Jeśli nie zdradzi ich kresowy zaśpiew, to geny przodków odezwą się w kulinarnej zestawie potraw. To skarb, który trzeba pielęgnować i to czyni od dawna Zenon Bernacki, kasztelan zamku Grodziec. Do uczestnictwa w biesiadzie zaprasza nie tylko zespoły z Dolnego Śląska, ale i z Ukrainy oraz innych terenów Polski w jej granicach z 1939 r.

15. Śląskie Święto Pieśni na zamku Grodziec

Odbywa się co roku **w czerwcu** i gromadzi setki uczestników. Gwarantem wysokiej jakości imprezy jest Zenon Bernacki, kasztelan zamku Grodziec. Reaktywowana została przez niego kilka lat temu, a nawiązuje do Śląskiego Święta Pieśni, o którym wiadomo, że mury zamku Grodziec były dla niego wspaniałym tłem grubo wiek temu, co dokumentują zapiski z 1829 r. Scenę mają do dyspozycji okoliczne zespoły folklorystyczne, w większości o pochodzeniu kresowym, a stoły zastawione są lokalnymi specjami. Działa cały czas też kuchnia zamkowa, której specjalnością są: bigos zamkowy i podawany w chlebie żurek, a na specjalne życzenie kasztelan przyrządza pieczone. Notabene te specjały są w stałej ofercie zamku, który jest czynny przez cały rok. Śląskie Święto Pieśni organizują:

Zamek Grodziec sp. z o.o. oraz Starostwo Powiatowe w Złotorzy, kontakt:

Zenon Bernacki, kasztelan zamku Grodziec
tel. 504 051 022 lub 76 300 10 20
e-mail: grodziec@grodziec.com

16. Festiwal Kultury Południowośląskiej w Bolesławcu

Festiwal Kultury Południowośląskiej w Bolesławcu na Rynku **w czerwcu** to jedna ze sztandarowych imprez w tym mieście, w którym i wokół niego mieszka wielu polskich reemigrantów z ówczesnej Jugosławii. Na festiwalu są tańce, śpiewy i potrawy charakterystyczne dla kuchni bałkańskiej, m.in. pita, pieczenica, zupa gulaszowa i paprykowa.

Organizator:
Bolesławiecki Ośrodek Kultury – Międzynarodowe Centrum Ceramiki,
kontakt:
75 645 32 93.

17. Święto Mleka w Kamiennej Górze

Święto Mleka w Kamiennej Górze **w czerwcu** to impreza o charakterze kulturalnym, podczas której miejscowe władze chwalą się posiadaniem prężnej mleczarni i tym, że właśnie ta okolica jest jednym z nielicznych w Polsce mikroregionów świetnie sprawdzających się jako miejsce utrzymania i ochrony zasobów genetycznych bydła rasy polskiej czerwono-białej. Wyróżniający się rolnicy i hodowcy podczas Święta Mleka stają na podium po odbiór dyplomów, a wszyscy mogą skorzystać z kamiennogórskiej drogi mlecznej, która składa się z kilku planet: „dziecka”, „rękodzieła ludowego”, „rozrywki”, „smaku” i „techniki i tradycji”.

Organizatorem wiodącym jest Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze
tel. 75 645 01 26.

18. Dzień Jagody w Chocianowie

Odbywa się **w pierwszą lub drugą dekadę lipca** (sobota) na stadionie w Chocianowie po to, żeby pokazać, jak wielkie bogactwo kulturowe i przyrodnicze kryją lasy i wsie gminy Chocianów oraz szerzej teren, który obejmuje zasięgiem Lokalna Grupa Działania Wrzosowa Kraina. Jednym z punktów programu jest konkurs na potrawy z jagód, w którym wziąć udział mogą zarówno stowarzyszenia, jak i grupy reprezentujące gminy, LGD Wrzosowa Kraina i grupy niezrzeszone. Po konkursie jest degustacja, do której są wszyscy zaproszeni. Pokazy lokalnego rękodzieła, warsztaty tematyczne i koncerty muzyczne to ważny element tej imprezy, a jej organizatorem jest Chocianowski Ośrodek Kultury i tam można uzyskać bliższe informacje.

tel. 76 818 55 80
e-mail: chok5@wp.pl

19. Święto Pieczenia w Gościszowie

Święto Pieczenia w Gościszowie odbywa się zawsze **w pierwszy weekend lipca** i jest oddolną inicjatywą mieszkańców tej wsi w gminie Nowogrodzic. To dowód, że pielęgnują tradycje przodków, którzy z Galicji wyjechali za chlebem do Bośni, a następnie ich potomkowie po II wojnie światowej przenieśli się na Dolny Śląsk i osiedli licznie w powiecie bolesławieckim. Pieczonka to marynowane w winie i ziołach prosię, które w całości się piecze. Podczas Święta Pieczenia całe prosiaki pieką się w wielu miejscach podworskiej polany. W sąsiedztwie ognisk biesiadują rodziny, można zobaczyć wystawę sprzętów rolniczych, które Polacy przywieźli z Bośni i posłuchać pieśni obrzędowych, prezentowanych na scenie.

Organizatorzy: Urząd Miejski w Nowogrodzcu
tel. 75 731 63 98,
Gminne Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodzcu
oraz Rada Sołecka Wsi Gościszów.

20. Izerska Gala w Mirsku

Odbywa się corocznie **w lipcu** na stadionie w Mirsku. Ma charakter przeglądu okolicznych zespołów folklorystycznych, kapel, kół gospodyń wiejskich, wśród których wyróżnia się „Jarzębina” ze wsi Skorzynice w gminie Lwówek Śląski. Kultuwyuje on folklor z Polesia (w granicach Polski z 1939 r. część polskich Kresów wschodnich). Po II wojnie światowej na terytorium Polski zostało tylko część Polesia, jego większa część należy dziś do obecnej Białorusi i Ukrainy. Sosnowa klepka, dubowe dence [dno], nie curajsa [nie smuć się] moje serce – śpiewają jednak panie z „Jarzębiny”. Bo zakorzeniły się na Dolnym Śląsku i nastały czasy, gdy o kresowym dziedzictwie można mówić głośno. Na ich stołach wciąż stawiane są potrawy charakterystyczne dawniej dla stołów poleszuków: bliny z maczanicą, gołąbki z kaszą jęczmienną, słoniną i natką zielonej pietruszki oraz ogórki kiszzone.

Organizator Izerskiej Gali:
Urząd Miasta i Gminy Mirsk
tel. 75 647 04 60.

21. Miodowe Lato Kłodzka

Miodowe Lato Kłodzka gości na Rynku w Kłodzku **w lipcu** i przypomina, że ziemia kłodzka to zagłębie pszczelarzkie. Miód jest w tym subregionie wszechstronnie wykorzystywany, o czym świadczy plebania w Żelaźnie. Ks. Bolesław Stanisławiszyn, miejscowy proboszcz, częstuje gości ogórkami małosolnymi z miodem.

Organizatorami wiodącymi Miodowego Lata Kłodzka są Burmistrz Miasta Kłodzka, Terenowe Koło Pszczelarzy w Kłodzku i Urząd Gminy Kłodzko, a kontaktować się w tej sprawie można pod numerami telefonów: 608 272 127 oraz 74 867 33 64.

22. Konkurs Wojewódzki „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” we Wrocławiu

Odbywa się we Wrocławiu **w sierpniu** celem poznania, skatalogowania i udokumentowania produktów regionalnych z Dolnego Śląska, które od lat wytwarzane są tymi samymi metodami, według tych samych receptur i są osadzone mocno w polskiej kulturze. Zwycięzcy otrzymują nominację do nagrody „Perły”. Katalog produktów regionalnych i tradycyjnych województwa dolnośląskiego z roku na rok jest coraz grubszy i obejmuje takie specjały, jak miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich, chleb żytni domowy z Pomocnego, mięso w kawałkach niemczańskie domowe, pieczenica, śląskie niebo, czarne gołąbki krużewnickie, nalewka z aronii małżonków Anny i Mirosława Lechów z Jarkowa koło Kudowy-Zdroju, karp milicki żywy i jabłka z okolic Krośnic.

Organizatorem wiodącym Konkursu Wojewódzkiego „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego tel. 71 339 80 21.

23. Święto Pierogów w Paszowicach

Odbywa się **w sierpniu** i obejmuje m.in. konkurs na najsmaczniejsze pierogi i turniej w lepieniu pierogów. O tym, że pierogi to fenomen polskiej kuchni, nie trzeba chyba nikogo przekonywać. Ruskie, z kaszą, z bobem, z mięsem czy z jagodami to danie, które ze względu na różnorodne nadzienie nigdy się nie znudzi. Syte, proste w przygotowaniu, ma rodowód kresowy. Kresy wschodnie Polski to region, z którego wywodzi się lwia część obecnych mieszkańców Dolnego Śląska.

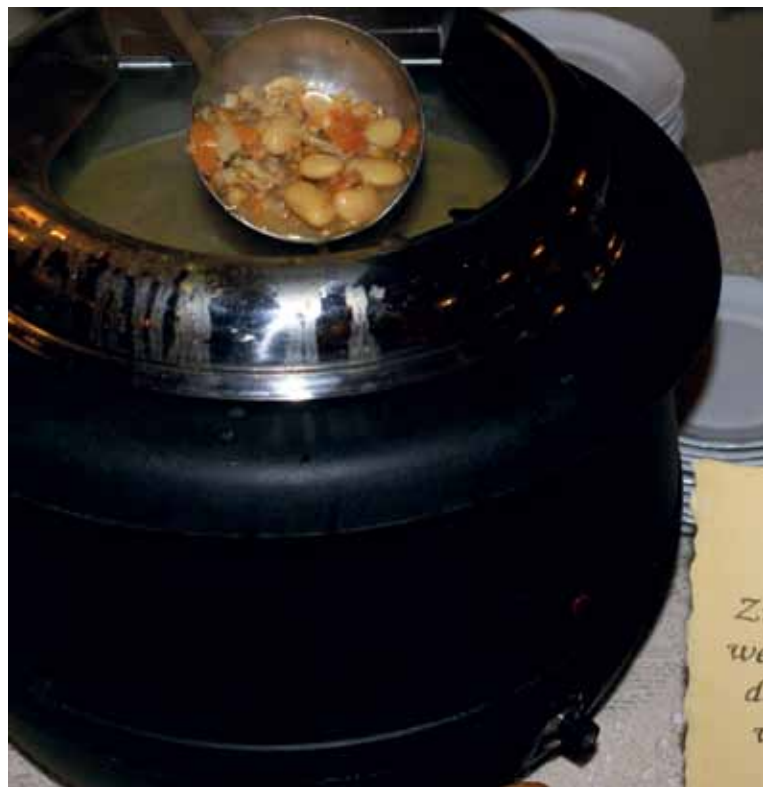
Organizator:
Gminny Ośrodek Kultury w Paszowicach
tel. 76 870 11 13.

24. Dolnośląski Festiwal Zupy w Jedlinie-Zdroju

Dolnośląski Festiwal Zupy w Jedlinie-Zdroju **w sierpniu** przyciąga do parku Południowego w centrum uzdrowiska nie tylko kuracjuszy. Ma charakter konkursu. Zwycięzcy dostają nagrody, a publiczność – konkursowe zupy.

Organizator:
Centrum Kultury Jedlina-Zdrój
tel. 74 84 55 249.

25. Święto Karpia Milickiego

Święto Karpia Milickiego inauguruje **na początku września** trwające półtora miesiąca Dni Karpia, który jest głównym produktem subregionu milickiego. Święto Karpia to impreza plenerowa, w ramach której odbywa się m.in. dwudniowa biesiada rybna.

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Miliczu
tel. 71 38 40 704.

26. Święto Wina w Środzie Śląskiej

Święto Wina w Mieście Skarbów odbywa się w Środzie Śląskiej **we wrześniu**, gdy winogrona już są dojrzałe. Środa Śląska to rzeczywistość miasta skarbów. Znaleźisko, które wielu mieszkańców Środy Śląskiej doskonale pamięta z autopsji, jest tak wielkiej wagi materialnej i kulturowej, że okrzyknięte zostało skarbem tysiąclecia. Skarbem są też miejscowe tradycje winoroślarskie, które sięgają wiele wieków wstecz, dlatego uprawniony jest rozpoczynający Święto Wino taniec w strojach z epoki średniowiecza i renesansu. W okolicach Środy Śląskiej znów powstają winnice. Według znawców przedmiotu, najlepsze warunki do uprawy winorośli mają Dolny Śląsk i Podkarpacie. Lokalne specjały, wina i sadzonki winorośli oferowane są na straganach, na scenie prezentują się artyści, a fachowcy pogłębiają wiedzę na warsztatach winiarskich.

Organizator:
Dom Kultury w Środzie Śląskiej,
a szczegółowych informacji udzielają
w Urzędzie Miejskim w Środzie Śląskiej
tel. 71 396 07 77.

27. Dożynki

Dożynki organizowane są **w drugiej połowie sierpnia i we wrześniu** jak Dolny Śląsk długi i szeroki. Mają wymiar od wojewódzkiego poprzez diecezjalne po powiatowe, gminne i parafialne. Oceniane są podczas nich wieńce dożynkowe i odbywa się prezentacja lokalnego produktu oraz rzemiosła.

28. Święto Chleba w Nowym Kościele

Święto Chleba w Nowym Kościele odbywa się **we wrześniu** i jest imprezą ze wszech miar godną polecenia. Na miano archeologii kulinarnej zasługuje wiele prezentowanych tu wyrobów.

Organizatorami Święta Chleba w Nowym Kościele są: Rada Sołecka Wsi Nowy Kościół, koło gospodyń wiejskich oraz Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Świerzawie tel. 075 71 34 857 i 75 71 35 691.

29. Biesiada Ziemniaczana pod Mniszkiem

Biesiada Ziemniaczana pod Mniszkiem odbywa się **we wrześniu** na placu przed biblioteką w Boguszowie-Gorcach i ma charakter konkursu. W pierwszej kategorii oceniane są potrawy na zimno, w drugiej – potrawy na ciepło. Impreza jest smaczna, ponieważ dodatkowo jest „przyprawiona” konkursami o ziemniaku i występami folklorystycznymi.

Organizator:
Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury
w Boguszowie-Gorcach
tel. 74 844 04 54.

30. Trzebnickie Święto Sadów

Trzebnickie Święto Sadów organizowane jest od ponad 30 lat i jest tożsamy ze świętem Trzebnicy. Okoliczne wzgórza porośnięte są sadami, co władze miasta w naturalny sposób wykorzystują do promocji. Impreza odbywa się w Rynku.

Organizator:
Trzebnickie Centrum Kultury i Sportu
tel. 71 312 09 47.

31. Dolnośląskie Święto Miodu i Wina w Przemkowie

Dolnośląskie Święto Miodu i Wina w Przemkowie jest mocno rozpoznawalną imprezą w Polsce, dlatego organizator postanowił objąć ją ochroną patentową. Odbywa się zawsze **w ostatni weekend września** i ściąga nie tylko pszczelarzy, choć oni są tu głównymi bohaterami (oprócz pszczół oczywiście). Najlepsi wyjeżdżają z medalami za „Wzorową Pasiekę” i „Wzorowe Gospodarstwo Pasieczne” Dolnego Śląska. Atrakcją Święta Miodu i Wina w Przemkowie jest m.in. Bieg po Miód, w którym zwycięzcy i każde dziecko dobiegające do mety otrzymują czarkę miodu. Tradycją jest sadzenie lip miododajnych w Alei Lipowej. Na straganach oferowany jest m.in. miód wrzosowy. Od 2008 r. miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich posiada znak unijny produktu „Chronione Oznaczenie Geograficzne”, z czym wiąże się m.in. gwarancja jakości. Jest to miód najszlachetniejszy ze wszystkich miodów, pozyskuje się go niestety niewiele, dlatego to rarytas, z czym wiąże się jego cena. Charakteryzuje się galaretowatą konsystencją.

Organizator Dolnośląskiego Święta Miodu i Wina w Przemkowie:
Gmina Przemków
tel. 76 832 04 77.

32. Odłowy Karpia podczas Dni Karpia w Dolinie Baryczy

Odłowy Karpia podczas Dni Karpia w Dolinie Baryczy odbywają się **w pierwszą sobotę października** w miejscu Ostoja koło Miliicza. Zobaczyć można na własne oczy, jak karpie się odławia i sortuje. W programie są także degustacje, sprzedaż ryb (także smażonych), prezentacje wiosek tematycznych i występy artystyczne.

Organizator wiodący:
gospodarstwo rybackie „Milicz”
tel. 603 388 926.

33. Śląski Festiwal Kapusty w Wojsławicach

Śląski Festiwal Kapusty odbywa się **w październiku** w folwarku arboretum w Wojsławicach koło Niemcza i pokazuje, jak bardzo wielu nie docenia kapusty, choć odchudza, ma właściwości antyrakowe, potrafi zlikwidować opuchliznę i jest tania, ponadto to tworzywo bigosu, kwaśnicy, kapuśniaczków i pierogów. Podczas festiwalu kapusty grają ludowe kapele, a imprezę kończy biesiada i ludowa zabawa.

Organizatorami wiodącym są arboretum w Wojsławicach i instytucje Urzędu Miasta i Gminy Niemcza tel. 74 837 69 95.

34. Festiwal kulinarny „Ale Pasztet” w zamku Kliczków

Festiwal kulinarny „Ale Pasztet” organizowany jest **w listopadzie** w zamku Kliczków. W ogromnym zamku, w sercu Puszczy Boleśławieckiej, stają w szranki szefowe kuchni, amatorzy i uczniowie. Dziczyzna, runo leśne i ryby to jedne z surowców tradycyjnych i lokalnych będące podstawą prac konkursowych w Kliczkowie, mówi Rajmund Papiernik, dyrektor biura zarządu Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej, sprawującej patronat nad festiwalem.

Organizatorzy wiodący: zamek Kliczków i LGD Bory Dolnośląskie tel. 68 377 47 17 e-mail: biuro@borydolnoslaskie.org

Zdjęcia:

Marek Perzyński

Roksana Orfin-Grabowska

istockphoto.com

Archiwum Wydziału Promocji i Rozwoju Powiatu w Kamiennej Górze

Archiwum Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Archiwum Urzędu Gminy i Miasta Lwówek Śląski

Wydawnictwo współfinansowane ze środków Urzędu
Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
www.dolnyslask.pl

**DOLNY
ŚLĄSK**

Wydawnictwo współfinansowane ze środków
Gminy Wrocław
www.wroclaw.pl

Wrocław miasto spotkań